

4. železniční balíček

Co je 4. železniční balíček a jeho technický pilíř?

4. železniční balíček je soubor právních textů navržených za účelem dokončení jednotného trhu železničních služeb (Jednotný evropský železniční prostor). Jeho zastřešujícím cílem je revitalizovat železniční sektor, zvýšit jeho efektivitu a konkurenceschopnost vůči jiným druhům dopravy. Skládá se z technického pilíře a tržního pilíře. Technický pilíř, který byl přijat Evropským parlamentem a Radou v dubnu 2016, posiluje roli Agentury Evropské unie pro železnice díky jejím novým úkolům, které zajistí jednotnou implementaci evropského rámce.

„Technický pilíř“, který vstoupil v platnost 15. června 2016, zahrnuje:

- *Nařízení (EU) č. 2016/796 o agentuře Evropské unie pro železnice (ERA) a o zrušení nařízení (ES) č. 881/2004*
- *Směrnice (EU) 2016/797 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii (přepracované znění směrnice 2008/57/ES rovněž známé jako směrnice o interoperabilitě)*
- *Směrnice (EU) 2016/798 o bezpečnosti železnic (přepracované znění směrnice 2004/49/ES rovněž známé jako směrnice o bezpečnosti železnic)*

Úplné znění uvedených předpisů v kterémkoliv z úředních jazyků EU naleznete na internetových stránkách EUR-LEX: <https://eur-lex.europa.eu/>

Jaké jsou výhody technického pilíře 4. železničního balíčku?

Technický pilíř má posílit konkurenceschopnost evropského železničního sektoru výrazným snížením nákladů a administrativní zátěže v přeshraničních železničních službách. Zejména:

- ✓ *zabrání tomu, aby železniční podniky musely podávat několik nákladných žádostí v případě provozu ve více než jednom členském státě. ERA bude vydávat povolení k uvedení vozidel na trh a jednotná osvědčení o bezpečnosti pro železniční podniky platné v celé Evropské unii. V současné době musí železniční podniky a výrobci vozidel získat certifikaci zvláště od jednotlivých příslušných vnitrostátních bezpečnostních orgánů.*
- ✓ *vytvoří „One-Stop Shop“ (Jednotné kontaktní místo), který bude fungovat jako jednotný vstupní bod pro všechny žádosti, a které je založeno na jednoduchých, transparentních a konzistentních postupech*
- ✓ *zajistí interoperabilitu Evropského systému řízení železniční dopravy (ERTMS)*
- ✓ *transpozicí směrnic se sníží velký počet zbývajících vnitrostátních předpisů, které vytváří riziko nedostatečné transparentnosti a skryté diskriminace nových žadatelů.*

Jaké jsou hlavní změny?

- *ERA vydává jednotná osvědčení o bezpečnosti a povolení vozidel v případě provozu ve více než jednom členském státě a může v tomto ohledu vybírat poplatky a platby související se zpracováním žádostí*
- *Všechny žádosti o jednotná osvědčení o bezpečnosti, povolení vozidel a schválení traťového zařízení ERTMS se předkládají prostřednictvím informačního a komunikačního systému spravovaného ERA (One-Stop Shop)*
- *Žadatelé o jednotná osvědčení o bezpečnosti, povolení vozidel a traťového schválení ERTMS mohou požádat o přezkum rozhodnutí ERA a v případě potřeby podat odvolání u odvolacího senátu ERA*
- *K zajištění bezpečnosti železnic je velmi důležitá spolupráce mezi různými aktéry železničního systému*

Koho se změny týkají?

Změny provedené technickým pilířem 4. železničního balíčku budou mít vliv na každého, kdo:

- *Vyrábí nebo modifikuje železniční vozidla*
- *Provozuje drážní dopravu*
- *Povoluje vozidla, pevná zařízení a uděluje osvědčení o bezpečnosti*
- *Provozuje infrastrukturu*
- *Reguluje bezpečnost a interoperabilitu železnic*

Od kdy se uplatňují nové procesy?

Česká republika začne uplatňovat principy 4. železničního balíčku od **31. října 2020**.